

1Н1635054(039)

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСІ
Інстытут гісторыі

ВЯЛІКАЕ КНЯСТВА ЛІТОЎСКАЕ

ПАЛІТЫКА,
ЭКАНОМІКА,
КУЛЬТУРА

Зборнік навуковых артыкулаў
У дзвюх частках

ЧАСТКА
2

Мінск
«Беларуская навука»
2017

Нацыянальная
бібліятэка
Беларусі

ЗМЕСТ

Пералік скарачэнняў.....	7
--------------------------	---

САЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНАЯ ГІСТОРЫЯ

<i>Яков Риер (Могилев)</i> . Факторы фарміравання тэрыторыі літоўскага гасударства на фоне гістарычнага развіцця Еўропы в I – начале II тыс. н. э.	10
<i>Ирина Вааренюк (Брест)</i> . Еврейская община Бреста в 1388–1569 гг.	19
<i>Joanna Kunigielis (Warszawa)</i> . Litewskie miasta w relacji Gilberta de Lannoy z roku 1414	35
<i>Melchior Jakubowski (Warszawa)</i> . Topografia jako źródło do badań nad historią miast Wielkiego Księstwa Litewskiego	45
<i>Robert Kołodziej (Wrocław)</i> . Przebudowa pałacu Radziwiłłów w Grodnie w 1686 r. na tle pierwszych dwóch sejmów grodzieńskich.....	54
<i>Степан Темушев (Мінск)</i> . Сохранение элементов налогово-даннической системы Древней Руси в налоговой практике ВКЛ.....	62
<i>Юрий Грузицкий (Мінск)</i> . Государственный кредит в Великом княжестве Литовском (XV–XVI вв.)	70
<i>Шаміль Бектинеев (Мінск)</i> . Белорусские находки древнелитовских монет XIV–XV вв. и их роль в денежном обращении ВКЛ.....	78
<i>Яўген Казанцаў (Мінск)</i> . Менскія млыны ў канцы XV – XVIII ст.	95
<i>Валерий Кобринец (Линск)</i> . Материалы Могилевского магистрата первой половины XVII в. о русских монетах в торговле и кредите	105
<i>Уладзімір Пашкевіч (Мінск)</i> . Уніфікацыя мер ВКЛ на соймах XVII–XVIII стст.	114
<i>Piotr M. Pilarczyk (Poznań)</i> . Komisja Skarbu Wielkiego Księstwa Litewskiego: możliwości badań nie tylko nad historią gospodarczą.....	119
<i>Рамуне Шмигельските-Стукене (Вильнюс)</i> . Скарбовая адміністрацыя табачнай монополіі в Великом княжестве Литовском (1781–1794 гг.)	128

МАТЭРЫЯЛЬНАЯ І ДУХОЎНАЯ КУЛЬТУРА

<i>Инна Калечиц (Мінск)</i> . Жители Полоцка в XV–XVIII вв.: по материалам граффити полоцкой Спасской церкви	146
<i>Joanna Wawrzeniuk (Warszawa)</i> . Życie i śmierć mieszkańców dawnego Supraśla na Podlasiu w świetle ostatnich badań archeologicznych	156
<i>Ирына Ганецкая (Мінск)</i> . Значэнне масавага матэрыялу ў вывучэнні гісторыі беларускіх гарадоў і замкаў	166
<i>Ирына Ганецкая, Ніна Здановіч (Мінск)</i> . Метады датавання керамічнага посуду з раскопак гарадоў і замкаў	173
<i>Богдан Прищепя (Рівне)</i> . Археалогічныя даследаванні Острога XV–XVII стст.	190
<i>Василь Чекурков (Рівне)</i> . Колекцыя кахель XV – першай паловіны XVII ст. з археалогічных розкопак міст Східнай Воліні	201
<i>Сергей Рассадин (Мінск)</i> . Каменная матрица печати из Лавришевского монастыря	210

<i>Сергей Васильев (Санкт-Петербург)</i> . Братчины, братства, гильдии в городах Великого княжества Литовского и средневековой Европы	215
<i>Анастасія Скеп'ян (Мінск)</i> . Арганізацыя стаеннай службы пры магнацкіх дварах у Вялікім Княстве Літоўскім у XVI–XVII стст.	224
<i>Bernadetta Manuś (Poznań)</i> . Obchody imienin Augusta III w Wilnie, jako przykład święta o charakterze państwowym.....	237
<i>Наталля Сліжэ (Гродна)</i> . Забароненыя і ненатуральныя сексуальныя стасункі ў ВКЛ у XVI–XVII стст.	247
<i>Сцяпан Захаркевіч (Мінск)</i> . Камунікацыйная культура шляхты Вялікага Княства Літоўскага ў XVII–XVIII стст. паводле мемуарнай літаратуры	267
<i>Констанцін Ерусалімскай (Москва)</i> . Архив князя Семена Федоровича Бельского	283
<i>Рогнеда Алехнович (Мінск)</i> . Правовое положение незамужних девушек в ВКЛ во второй половине XV – первой половине XVI в.	301
<i>Алег Дзярновіч (Мінск)</i> . Статут у Інфлянтах: асобнікі Статута ВКЛ 1588 г. у рыжскіх зборах («рускі» і нямецкі)	312
<i>Ягор Сурскі (Мінск)</i> . Статут 1588 г. аб арганізацыі гандлю і ажыццяўленні гандлёвых аперацый на тэрыторыі Вялікага Княства Літоўскага	326
<i>Гитана Зуене (Вільнюс)</i> . Смертная казнь в Могилевской магдебургии (конец XVI – первая половина XVII в.).....	335
<i>Владас Лиенуонюс (Вільнюс)</i> . Литовский Солон: миф о Льве Ивановиче Сапеге, канцлере ВКЛ, в исторнографии.....	349
<i>Наталля Анофранка (Мінск)</i> . Нормы Статута ВКЛ 1588 г. у сямейным праве і спадчынных правах жанчын (1772–1840 гг.).....	365
<i>Алесь Жлутка (Мінск)</i> . Пачаткі афіцыйнай іерархіі хрысціянства заходняга абраду ў ВКЛ: дакументы і сведчанні XIII ст.	370
<i>Сяргей Санько (Мінск)</i> . Некаторыя адметныя рысы рэлігійнасці беларусаў у ВКЛ XVI–XVII стст.	377
<i>Алена Барсук (Мазыр)</i> . Берасцейская царкоўная унія: палеміка «за» і «супраць»	387
<i>Anna Lepszczyk (Poznań)</i> . O uczynku pewnych obywateli miejscowskich. Tumult religijny w Osmotowiczach z roku 1765 w perspektywie sprawy dysydenckiej.....	399
<i>Justyna Bąk (Wrocław)</i> . Jakoż na ziemi tak i w niebie – metaforyczny awans w zaświatach magnaterii litewskiej na podstawie kazań pogrzebowych przełomu XVII–XVIII wieku.....	412
<i>Альбіна Семянчук (Гродна)</i> . Рэйнгольд Гейдэнштэйн – «чалавек святла і прагрэсу»	419
<i>Ігар Бортнік (Полацк)</i> . Грамадска-палітычныя ідэі ў творчасці Мацея Бембуса	425
<i>Filip Wolański (Wrocław)</i> . Społeczno-kulturowa rola kaznodziejstwa funeralnego w budowaniu prestiżu magnaterii litewskiej epoki saskiej	439
<i>Таццяна Палікоўская (Мінск)</i> . Эвалюцыя айчынай гістарыяграфіі гісторыі культурна-асветніцкай дзейнасці езуітаў у Беларусі	445
<i>Андрэй Самусік (Мінск)</i> . Спецыфіка грамадзянска-патрыятычнага выхавання ў айчынных навучальных установах у час дзейнасці Адукацыйнай камісіі (1773–1795)	456
<i>Іван Сацукевіч (Мінск)</i> . Тапанімічная спадчына ВКЛ у гарадах сучаснай Беларусі...	469
<i>Алесь Суша (Мінск)</i> . Кніжная спадчына Вялікага Княства Літоўскага: перспектывы даследавання, уліку, захавання і сумеснага выкарыстання	474
<i>Ганна Навасельцава (Віцебск)</i> . Мастацкае адлюстраванне вобразаў вядомых гістарычных асоб Вялікага Княства Літоўскага ў беларускай прозе канца XX ст.	488
Спіс аўтараў	495